

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

20. Frații lui Iosif călătoresc a doua oră la Egypt.

Iosif a făcut un bine foarte mare țării adunând bucate în anii roditori și împărțind acele în ani slabi, însă Faraonului prin aceasta a făcut un bine și mai mare.

Dacă veniturile normale ale faraonilor erau enorme, putem spune, că prin aplicarea programului lui Iosif, aceste venituri se ridicau la sume fantastice.

În Egypt afară de cler și de armata plătită cu sold, toate persoanele împreună cu venitele lor erau impozate. Suma acestor impozite sau procentul lor nu era fixat. Principiar întreg pământul și venitul lui a fost al faraonului, producătorului i s'a lăsat după trebuința lui, ce a variat după diferența condițiilor sociale în care era, ce a întrecut aceasta măsură a fost a faraonului. Și lucrul omenesc a fost a lui la câmp ori în ateliere, s'a considerat ca o prestație făcută în interes public. Aceasta concepție în cursul miilor de ani a suferit periodic modificări din slăbiciunea sau bunăvoința vre unui faraon sau ca urmări inevitabile a unor mișcări sociale, însă principiul în sine, nu a fost abandonat nici odată.

Propriamente toți egyptienii erau servitorii faraonului cum sunt funcționarii noștri publici ai statului, munca lor este a statului și statul i-i susține. Aceasta era și raportul între popor și faraon.

Recensemântul averei — aurul și pământul — se făcea tot la doi ani. Incepând cu dinastia IV. (cca. 2723 — 2564 a. Hr.) — dinastia piramidelor — recensemântul se făcea și asupra vitelor și galițelor. Ce a în-

semnat acest lucru, știm dintr'un raport al unui nomarh — în total au fost 48 — în care spune că a predat 3000 bucăți de vite pe seama regelui, și cumcă nu a rămas cu nimic în restanță.

În perioadele mai târzii ori fi fost țărani cu drept de proprietate pe moșiile lor, însă numai din grația faraonului și până îi plăcea lui, sau cât era anarhia în țară.

S'au imposat nu numai produsele agricole, cum sunt cereale, vin, oliva, miere, vite și altele, dar și produsele de industrie și de artă, și produsele miniere, ca aurul, argintul, cuprul.

Deci planul lui Iosif era în conformitate cu concepțiile egyptiene de a aduna tot grâul de prisos în granarele regale. Cantitatea acestui „grâu era mult foarte, ca nisipul mării încât încetară de a mai măsura, că era fără de număr.“ (41. 49.)

Iară când au succedat ani slabi unul după altul, „în toată țara nu era pâine, că foametea era grea foarte, și pământul Egyptului și pământul Hanaan periau înaintea foametei. Și Iosif strânse tot argintul ce se găsea în pământul Egyptului și în pământul Hanaan pentru grâul ce ei cumpărau: și Iosif aduse acel argint în casa lui Faraon și lipsind tot argintul în pământul Egyptului și în pământul Hanaan toți egyptenii veniră la Iosif zicând: Dă-ne pâine, pentru ce să murim înaintea ta? că argintul a lipsit. Și Iosif l'i respunse: aduceți vitele voastre, și eu vă voi da pâine pentru vitele voastre, dacă argintul a lipsit. Și ei aduseră la Iosif vitele lor, și Iosif l'i dăde pâine în schimbul pentru cai, pentru turme și pentru cirezi și pentru asini. Astfel îi susținea el cu pâine pentru toate vitele lor în anul acela.“ (47. 13—17.)

După ce nu au avut să plătească cu bani, au plătit cu vite. Astfel au trecut

toate vitele din țara în proprietatea faraonului.

Acest procedeu era în consonanță nu numai cu concepțiile egiptiene, fără în general cu concepțiile timpurilor de atunci. În Hanaan de unde și-a adus Iosif principiile iuridice, era aplicat codul lui Hamurapi IV. Acest cod se aplica nu numai în inperiul asyrobabilonian, fără în tot locul până unde se estindea egemonia acestui imperiu. Acest cod în art. 51 spune că dacă datoricul nu poate să plătească cu bani, este dator să plătească în natură.

„Și trecând acest an, ei veniră în a doilea an și i ziseră: nu putem ascunde înaintea domnului nostru că argintul nostru ne lipsește și vitele noastre veniră la tine, domnul meu, și n'a mai rămas înaintea domnului nostru decât corpurile noastre și țărînile noastre. Pentru ce se murim înaintea ochilor tăi, atât noi cât și pământurile noastre? Cumpără-ne și pe noi și pământurile noastre pentru pâine și noi și pământurile noastre vom fi robi lui Faraon, da dă-ne sămânță ca să trăim și să nu murim, și ca pământurile să nu să pustieze. Și Iosif cumpăra toate pământurile din Egypt pentru Faraon, că egiptienii își vândură fie care țărîna lui că foamea i-i apăsa foarte și așa pământul să facu lui Faraon.” (47. 18—20.)

Și Iosif zise către popor: „Iacă eu astăzi v'am cumpărat pentru Faraon și pe voi și pământurile voastre ia că vă și sămînța, sămânați-vă pământul și când va fi seceriș veți da lui Faraon a cincea parte... Și ei au zis: „tu ne-ai mântuit viața... și Iosif făcea lege, care ține până în ziua de astăzi asupra pământului din Egypt, ca să-i dea lui Faraon a cincea parte.” (47. 23—26.)

S'a întărit dreptul feudal al Faraonului asupra pământului Egyptului, iară pentru țărâni fixându-se procentul impozitului era un progres față de nesiguranța de mai înainte de care am vorbit.

Aceeaș lipsă de pâine era și în Hanaan așa în cât Iacob era silit să împlinească condiția pusă de egiptieni și lăsa pe Benjamin să meargă și el împreună cu frații săi din nou după bucate.

Dacă au ajuns în Egypt, au fost duși în casa lui Iosif, „și ei pregătiră darul lor până când să vină Iosif la amiază... și venind Iosif acasă ei i-i aduseră lui în casa darul ce aveau, și se prosternură înaintea lui la pământ. Iară el întrebând de buna lor

aflare i-i zise: Sănătos este părintele vostru, bătrânul acela despre care ați vorbit? mai trăește încă? Și ei răspunseră: Servul tău, părintele nostru, este sănătos, el încă trăește. Și ei se plecară și se prosternură. Și el ridicându-și ochii săi, se uita la Benjamin, fratele său cel de o mamă și zise: Aceasta este fratele vostru cel mai mic despre care m'ați vorbit? Apoi zise: Dumnezeu să te miluiască fiul meu. Și Iosif turburându-se de mila fratelui său să grăbi căutând unde să plângă, și intrând în camera cea mai din lăuntru, a plâns acolo.” (43. 25—30.)

SS. Cosma și Damian — 1 Noemvrie — au fost frați dulci și s'au născut în Arabia dela părinți creștini. Maica lor evlavioasă cu nume Iatta i-a crescut în legea creștinească și în iubirea lui Dumnezeu și a deaproape-lui; drept aceea tinerii frați au ales cariera pre care a putut să facă mai mult folos oamenilor și a lucra și spre mărirea lui Dumnezeu. S'au dus în Siria și au învățat științele medicale, adevă de doctorie și ca medici au început a funcționa în Cilicia.

Ca medici au fost chemați nu numai la creștini dar și la păgâni. Aceasta a și fost dorința lor și aceasta a fost scopul lor sfânt, căci astfel li s'a dat ocaziune a conlucra pentru lățirea împărăției lui Dumnezeu. Cercetând pre cei morboși, nu s'au îngrijit numai de vindecarea lor, ci i-au îndemnat a suferi cu paciință morbul și a fi tari în credință, iar pre păgâni cu învățături acomodate și cu iubire frățească i-au învățat a cunoaște pre unul Dumnezeu adevărat, și li-au arătat calea pre care pot se ajungă la ceriu.

Succesul învățăturilor lor a fost minunat, căci au întors pre mulți păgâni la creștinătate, cu atât mai inadins că în numele lui Isus au făcut și vindecări minunate, cu multe ocaziuni făcând numai semnul crucei asupra morbosului, acela s'a vindecat. Cătră aceste trebue să mai amintim cumcă sfinții bărbați pentru ostenele lor ca medici n'au primit nici o plată, pentru aceea au fost apoi numiți, doctori fără argint.

Parte abnegațiunea lor cea mare, parte vindecările cele minunate au efectuit foarte ca mulți păgâni s'au întors la creștinătate. Pentru aceasta mai ales preoții păgâni au început a rescuța poporul contra sfinților medici și când sub împăratul Dioclețian fu transmis

guvernatorul Lizias în Cilicia pentru persecutarea creștinilor, mai întâiu au fost părinți medicii Cosma și Damian.

Guvernatorul întrebându-i despre patria starea și religia lor. Sf. Cosma a răspuns astfel: „Noi suntem din Arabia, ne tragem dintr'un neam de frunte, suntem medici, aici sunt și ceilalți frați ai noștri pre cari dacă poștești îi pot numi“. Numește-i, zise guvernatorul. Iar Cosma i-a răspuns: Antim, Leonție și Euprep sunt numele lor. De ce religione sunteți? întrebă mai încolo guvernatorul, „Suntem Creștini“ răspunseră sfinții.

După aceste guvernatorul i-a provocat să se lapede de Hristos și să se închine idolilor, însă sfinții nu s'au plecat, drept aceea guvernatorul legându-i i-au torturat în deosebite moduri, dar sfinții martiri au suferit toate torturile cu ceea mai mare paciință și au ramas statornici în credința lui Hristos. Văzând aceste guvernatorul i-a legat și i-a aruncat în mare, — dar îngerul Domnului i-au deslegat legăturile și sfinții martiri vindecați de toate ranele au ieșit nevătămați la țărnire.

Auzind despre aceasta Lizias a poruncit să fie aruncați în foc, dar și în foc au ramas nevătămați. După aceste au fost legați pre cruci și Lizias a dispus ca să se ucigă cu săgeți, însă nici barem una din săgeți nu i-a nimicit, apoi s'au aruncat asupra lor pietri, dară acele au sărit înapoi și au ucis pre mai mulți dintre ostașii păgâni. În urmă păgâni infuriați i-au tăiat cu sabiile în anul 303 d. Hristos.

În onoarea lor s'a ridicat apoi mai multe biserici, astfel și împăratul Iustinian (527—565 d. Hr.) a ridicat în Constantinopol o biserică frumoasă, deoarece cerând părtinirea sfinților Cosma și Damian s'a vindecat de o boală grea. Din sfințele lor moaște se află în Roma, Paris și Veneția.

La Roma sunt chiar doua biserici zidite în onoarea Sfinților, una numită Chiesa dei Ss. Cosma e Damiano al Foro, care s'a zidit în secul al VI-lea asupra ruinelor remase din o biserică păgână numită templum Sacrae Urbis, unde s'au păstrat foile cadastrale și hărțile orașului Roma. Iar cealaltă biserică se numește Chiesa dei Ss. Cosma e Damiano în Trastevere, care a fost zidită în secul al X-lea de un tribun Alberico.

Personale. Cu bucurie înregistrăm știrea, că tinerul dar mult meritalul notar consistorial și secretar episcopesc *Dr. George Fireza* a fost ales canonic-prebendat în veneratul Capitul Catedral din Lugoj. O forță tineră și mult muncitoare primește în sinul său aceasta Venerabilă corporațiune bisericească. O mai nimerită alegere nici că se putea. Dorim noului canonic viață îndelungată și imbelșugat dar ceresc ca să poată munci și pe mai departe spre binele sufletesc al obștei și întărirea credinței. La mulți ani!

Onoratul *Andrei Berindei* preot nouhironit, a fost numit administrator local la parohia a III-a din comuna Borșa (vicariatul Maramureș). Cerescul Părinte să-i dea ajutorul sfânt în munca cel il așteaptă!

Anunț. Societatea „Sf. Ioan Gură de Aur“ a teologilor români uniții din Oradea socotind lipsa mare de medalii ce o simt Reuniunile Mariane mereu în creștere, a comandat clișeuul necesar pentru tipărirea mai multor mii de medalii cu inscripție românească și le pune la dispoziția Reuniunilor în prețul de cost, adica 10 Lei bucata. Prețul este a se trimite înainte odată cu comanda. Termenul de comandă pentru stocul întâi până la 1 Noemvrie c. La comenzi mai mari se dă și rabat dela 10—20%.

Nr. 308—929 vic.

Cercular către veneratul Cler din Vicariat.

Cu sinceră venerațiune rog pe iubiții mei Frați-Preoți, cari îndeplinesc funcțiunea de catehet la școalele primare ori secundare din acest vicariat, să binevoiască a întocmir pe săptămână ordul oarelor pentru studiul Religiei și a compune Tabloul statistic după clase al elevilor noștri, cari se împărtășesc în instituțiune catehetică la aceste școli.

Atât Orarul cât și Tabloul statistic vor fi a se compune în câte 2—2 exemplare și se vor înainta pe calea oficiului protopopesc concernent subsemnatului cel mult până în 15 Novembre crt.

Dela oficiul vicarial foraneu episcopesc român unit al Maramureșului.

Sighet, la 22 Octobre 1929

reveritor în Hristos frate:

ILARIU BOROȘ

vicar, inspectorul învățământului religios.

Nr. 309—929 vic.

Cercular

cătră veneratul Cler din Vicariat.

Prin aceste sunt rugați mult onorații Frați-Preoți să aibă bunăvoință a-și achita impozitul global de pe trimestrul IV al anului curent.

Chitanța despre plata impozitului global ori dovada — dacă acest impozit s'a achitat deja până în prezent — va fi a se trimite oficiului protopopesic concernent până în 20 Novembre crt.

Dela oficiul vicarial foraneu episcopesc român unit al Maramureșului.

Sighet, la 22 Octobre 1929

iubitor în Hristos frate :

ILARIU BOROȘ

vicar episcopesc al Maramureșului.

Scrisoarea enciclică a sfântului părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă îndreptată cătră Patriarhi, Primați, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care în întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut în broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune cătră Maica Sfântă pentru a obține prin mijlocirea ei întoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cânticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească în casele tuturor cărturarilor fie de ori ce condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiunei Sighet.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de

„Biblioteca poporală creștină din Maramureș”

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărți de mult folos :

- No. 1. „Marele dar al credinții.” de Părintele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusali” de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copii lor” de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusali până la ziua Crucii” Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime” Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu” să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști” Prelucrare de Păr. de sub Munte. Prețul 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.” Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț. 4 Lei
- No. 11. „Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Prelucrare de Păr. d. Bistrița. Preț. 10 L
- No. 12. „Adevărata Biserică Creștină”. Prelucrare de Părintele dela Bistrița. Preț. 12 Lei.
- No. 13. „Să iubim pe Domnul Nostru Isus Hristos.” Prelucrare de Părintele d. Bistrița. Prețul 12 Lei.

Calendar săptămânal.

27 Octombrie — 2 Noemvrie 1929.

27. Dumineca VII d. Înălț. Sf. Cr. (Ev. Luca 8. 1.) M. Nestor.

28. Luni. M. Terenție.

29. Marți. M. Anastasia.

30. Mercuri. M. Zenovie.

31. Joi. Ap. Eustahie.

1. Vineri. Cosma și Damian.

2. Sâmbătă. M. Ahidin († 330.)

Tipografia Asociațiunei pentru Cultura Poporului Român din Maramureș.

